

VISCHNAUNCA DA TUJETSCH

Lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever

**Approbada dalla radunonza communal
diils 24 da settember 2003**

Cuntegn lescha per las contribuziuns d'avertura e las taxas da diever

1. PART: L'ERECZIUN DALL'AVERTURA GENERALA E DALL'AVERTURA DETAGLIADA PAGINA

A. L'avertura generala e detagliada

Art. 1	Intent	6
--------	--------	---

B. L'obligaziun dils proprietaris da suloms da contribuir als cuosts dall'avertura

Art. 2	Premissas	6
Art. 3	Ils contribuents	6

C. L'erecziun dall'avertura generala

Art. 4	1. Incumbensa dalla vischnaunca, dalla OET e dallas corporaziuns	6
	2. Conclus da baghegiar e da credit	7
Art. 5	a) dalla vischnaunca	7
Art. 6	b) dalla OET e dallas corporaziuns d'aua	7
Art. 7	3. Erecziun dalla construcziun	7
	4. Prescripziuns specialas	8
Art. 8	a) obligaziun da pagar anticipadamein	8
Art. 9	b) obligaziun da far l'avertura da grob	8
Art. 10	5. Dretg da recuors encunter las disposiziuns ed ils conclus dalla vischnaunca, dalla OET e dallas corporaziuns d'aua	8

D. L'ERECZIUN DALL'AVERTURA DETAGLIADA

Art. 11	Repartiziun dils cuosts	8
---------	-------------------------	---

2. PART: CONTRIBUZIUN ALS CUOSTS DALL'AVERTURA GENERALA

A. Las contribuziuns per las vias

Art. 12	1. Part vischnaunca	8
	2. Part dils possessurs da sulom	9
Art. 13	a) predecisiun	9
Art. 14	b) la decisiun e contestaziun	9
Art. 15	3. Ils cuosts ch'ein da reparter	10
	4. Principis per fixar las parts	10
	a) per suloms en territori da baghegiar (surfatscha da perimeter)	10
Art. 16	b) cass specialas	10
Art. 17	c) per suloms ordeifer il territori da baghegiar	10
Art. 18	d) per runals ed auters indrezs da transports turistics e viasfier	11
Art. 19		

Art. 20	5. Las reducziuns	11
	6. La procedura per fixar ed incassar las parts	11
Art. 21	a) fixaziun dallas parts, protesta e recuors	11
Art. 22	b) incassament en ratas	12
Art. 23	c) il quen definitiv	12
Art. 24	d) refiersa	12

B. Contribuziuns per il colligiamet agl aquaduct, alla canalisaziun, alla serenera ed al provediment cun electricitad

I. Contribuziun da colligiamet agl aquaduct, canalisaziun e serenera

Art. 25	1. Principi da calculaziun	12
Art. 26	2. Per il provediment cun aua	13
Art. 27	3. Per la canalisaziun	13
Art. 28	4. Per la serenera	13
Art. 29	5. Reducziun per baghetgs colligiai	13

II. Contribuziun da colligiamet al conduct d'electricitad

Art. 30	Colligiamet al conduct d'electricitad	13
---------	---------------------------------------	----

III. Adattaziun dallas contribuziuns stipuladas en cefras

Art. 31	Adattaziun dallas contribuziuns	14
---------	---------------------------------	----

IV. Procedura per fixar las contribuziuns da colligiamet

	1. Taxaziun e scadenza	14
Art. 32	a) per baghetgs novs e renovai sper implonts d'avertura existents	14
	b) per baghetgs existents sper novs implonts d'avertura	14
Art. 33	2. Contestaziun	15
Art. 34	3. Suspensiun	15

3. PART: TAXAS ANNUALAS DA DIEVER

Art. 35	1. Taxa annuala da diever	15
Art. 36	2. Classa d'objects	16
Art. 37	3. Calculaziun dalla cefra d'utilisaziun	16
Art. 38	4. Taxa annuala fundamentala da preparaziun	17
Art. 39	5. Taxa annuala da consum	17
Art. 40	6. Taxa annuala pil provediment d'aua, per la canalisaziun e per la serenera	17
Art. 41	7. Taxa annuala pil provediment d'aua	17
Art. 42	8. Taxa annuala canalisaziun e serenera	17
Art. 43	9. Objects aunc buca colligiai	18
Art. 44	10. Taxa annuala extraordinaria	18
Art. 45	11. Adattaziun	18
Art. 46	12. Cumpetenzza	18

Art. 47	13. Provediment cun electricitad	18
	14. Taxas per implonts da parcadi	18
Art. 48	a) Lubientscha da parcar permanentamein	18
Art. 49	b) Vigur dalla lubientscha	19
Art. 50	c) Import dallas taxas e cuoz dalla obligaziun	19
Art. 51	15. Adattaziun dils imports	19
Art. 52	16. Fixaziun e scadenza dallas taxas	19
Art. 53	17. Reglementaziun pagament taxas da diever	20

4. PART: DRETG DA PÈGN LEGAL PER CONTRIBUZIUNS E TAXAS

Art. 54	1. Dretg da pègn	20
---------	------------------	----

5. PART: IL MANTENIMENT DILS IMPLONTS

Art. 55	1. Il manteniment dils implonts d'avertura generala	20
Art. 56	2. La finanziaziun	20
Art. 57	3. Taglia da plivaleta	20

6. PART: DISPOSIZIUNS TRANSITORIAS

Art. 58	1. Messa en vigur	21
Art. 59	2. Adattaziun dils statuts dallas corporaziuns d'aua	21
Art. 60	3. Interpretaziun	21
Art. 61	4. Annullaziun dil dretg existent	21

1. Capitel

L'erecziun dall'avertura generala e dall'avertura detagliada

A. L'AVERTURA GENERALA E DETAGLIADA

Art. 1

Intent

L'avertura generala preveda igl areal da baghegiar dalla vischnaunca cun ils conducts principals dils implonts d'avertura per vias, sendas, conducts d'aua, d'energia, canalisaziun e d'aua piarsa buca tartignada.

L'avertura detagliada completescha l'avertura generala e pertucca il colligiamet dils singuls suloms alla reit principala dils implonts d'avertura. Il plan general d'avertura (plan da vias e plan da provediment, art. 17 dalla lescha da baghegiar) fixescha l'avertura generala. Implonts d'avertura ch'ei buca menziunai expressivamein sco part dalla avertura generala (art. 12) appartegnan all'avertura detagliada. Construcziuns, completaziuns e midadas dils implonts dall'avertura generala e detagliada han da succeder tenor art. 18 dalla lescha da baghegiar.

B. L'OBLIGAZIUN DILS PROPRIETARIS DA SCHISCHOM DA CONTRIBUIR ALS CUOSTS DALL'AVERTURA

Art. 2

Premissas

Il proprietaris da schischom che profiteschan dall'erecziun dalla avertura generala han da contribuir als cuosts dalla vischnaunca, dall'ovra electrica (OET) e dalle corporaziuns d'aua tenor las leschas avon maun. Ils suloms dalla vischnaunca e d'altres persunas giuridicas da dretg public ei suttamessas allas medemas prescripciuns sco il schischom privat.

Art. 3

Ils contribuent

Las contribuziuns ston vegnir pagadas per regla entras il proprietari dalla parcella. Tier parcelas en dretg da baghegiar vegnan ellas pagadas dil favorisai dil dretg da baghegiar. Tier cumminonzas da cumproprietad vegnan ellas pagadas entras ils mintgamai proprietaris. Cunvegnientschas specialas san vegnir risguardadas.

Art. 4

Incumpensa dalla, vischnaunca, dalla OET e dalle corporaziuns

La vischnaunca planisescha, baghegia e completescha ils implonts dall'avertura generala, schinavon che quei pensum ei buca surdaus vinavon alla OET ed allas corporaziuns d'aua. La OET e las corporaziuns d'aua (Sedrun, s. Gions, Bugnei,

Cavorgia, Surrein, Selva, Tschamut e Milez) planiseschan, baghegian e cumpleteschan ils conducts d'electricidad e d'aua en lur territori. Statuts e reglaments dalla OET e dallas corporaziuns d'aua ston vegnir approvai dallas autoritads cumpetentas.

Enten realisar lur incumbensas ston vischnaunca, OET e corporaziuns d'aua sespruar da collaborar aschi bein sco pusseivel cun ils proprietaris da schischom.

Art. 5

La suprastonza communal presenta als proprietaris da schischom cumpigliai il project executiv e sefudont sin las offertas fatgas, ina detagliada calculaziun sco era la proposta per la cumpart dils cuosts dalla vischnaunca.

Conclus da baghegiar e da credit brut

Ha la radunonza da vischnaunca approvau il project executiv, concediu il credit, fixau la part dalla vischnaunca (art. 12) ed han quels conclus vigur legala, eregia la vischnaunca ils implonts d'avertura generala.

a) dalla vischnaunca

Per fixar igl import dils credits ston ins trer giu dils cuosts calculai, cumpriu il tscheins da baghegiar event. subvenziuns, denton buca las contribuziuns dils proprietaris da schischom.

Art. 6

Concluda la vischnaunca da realisar l'avertura generala ein era la OET e las corporaziuns d'aua obligadas d'ereger ni cumpletar ils necessaris implonts per il provediment cun energia ed aua.

b) dalla OET e dallas corporaziuns d'aua

La vischnaunca, la OET e las corporaziuns d'aua ha da coordinar l'erecziun dils implonts previ.

Art. 7

La vischnaunca, la OET e las corporaziuns d'aua surdatan lur lavurs, survigileschan lur execuziun ed examineschan il quen da baghegiar.

Erecziun dalla construcziun

La suprastonza communal, la cumissiun dalla OET, resp. la suprastonza digl aquaduct colaudeschan ils implonts. Silsuenter van quels vi en proprietad dalla vischnaunca, dalla OET, resp. dalla corporaziun d'aua, che sorprendan a partir da quei mument era il manteniment.

Il terren previus per l'avertura generala va gia vi en proprietad dalla vischnaunca il mument che la decisiun dalla suprastonza communal, cun la quala ella ha approvau ils plans da quartier conform ad art. 105 dalla lescha da baghegiar, ha vigur legala.

Obligaziun da far l'avertura generala	<p>Art. 8</p> <p>La vischnaunca, la OET e las corporaziuns d'aua ein obligadas da realisar l'avertura da grob, schinavon che la pluralitad dils proprietaris da funs che possedan pli che la mesadad digl areal cumpigliau pretendan quei.</p>
Prescripziuns specialas	<p>Art. 9</p> <p>Pretenda ina minoritad dils possessurs da terren l'avertura digl access sto ella sezza prefinanziar tala. La vischnaunca ei obligada da restituir la prefinaziun (cuosts effectivs) denton senza ils tscheins.</p>
Dretg da recuors encunter las disposiziuns e conclus dalla vischnaunca, dalla OET e dallas corporaziuns	<p>Art. 10</p> <p>Encunter las disposiziuns dalla vischnaunca ha il proprietari da schischom il dretg da far recuors a scret alla Dertgira administrativa cantunala enteifer 20 dis dapi ch'el ha reschiert ella.</p> <p>Encunter las disposiziuns e decisiuns dalla OET e dallas corporaziuns d'aua sa il contribuent protestar a scret tier la suprastonza communalada enteifer 20 dis dapi ch'ellas ein vegnidas tarmessas tier ad el.</p> <p>Havend retschiert la disposiziun dalla suprastonza communalada sa quel plinavon far recuors encunter quella disposiziun tier la Dertgira administrativa cantunala enteifer 20 dis.</p>
Repartiziun dils cuosts	<p>Art. 11</p> <p>Ils cuosts per l'avertura detagliada vegnan pagai dils proprietaris da schischom. Tier ils cuosts vegnan las determinaziuns corrispondentas dalla lescha da baghegiar (art. 93 e suandonts) applicadas.</p>

2. Capitel

Contribuziuns als cuosts dall'avertura generala

A. LAS CONTRIBUZIONI PER LAS VIAS

Part dalla vischnaunca	<p>Art. 12</p> <p>Ils cuosts per l'erecziun e la cumpletaziun dalla reit da vias egl entir territori da baghegiar vegnan reparti denter la vischnaunca ed ils proprietaris da schischom. Leutier vegn igl interess public vid ils implonts risguardaus commensuradamein.</p> <p>Las vias che la vischnaunca gida a finanziar ein marcadadas el plan da vias (che sto esser approbaus all'urna) sco suonda:</p>
------------------------	--

- vias principalas grisch
- vias da rimnada tgietschen
- vias dil vitg e plazzas publicas lila
- vias da quartier 1 verd
- vias da quartier 2 mellen

La part dalla vischnaunca munta a:

- cuosts restonts vid la via cantunala (passapei, cuvrida d'asfalt) 70 - 90%
- vias da rimnada 60 - 80%
- vias dil vitg e plazzas publicas 60 - 80%
- vias da quartier 1 30 - 50%
- vias da quartier 2 10 - 20%
- auters implonts da traffic, sco vias da pedunzs, sur- e sutpassadis, punts etc. tenor interess public

La radunonza da vischnaunca fixescha la quota procentuala che la vischnaunca paga vid ils cuosts risguardai. Havend tratg giu ev. subvenziuns cumpeglian ils cuosts risguardai tut las expensas che seresultan dalla erecziun, cumpletaziun e midada da vias, aschia per ex. acquist dil terren, cuosts da baghegiar, inclusiv quels dils projects e la survegionza, il mesirar e terminar, ils tscheins da baghegiar sco era l'illuminaziun eventuala dallas vias.

Per vias da funs ed uaul valan las determinaziuns dils regulativs da vias (da quartiers e megliuraziun) e da selvicultura.

Art. 13

La suprastonza communal circumscriva en ina predecisiun il territori da perimeter. Avon che far quei convochescha ella ils proprietaris da schischom ad ina discussiun.

Part dils possessurs da schischom

Ella publichescha quella predecisiun egl organ official dalla vischnaunca e communicescha ella plinavon a scret als proprietaris da schischom, schinavon ch'ins sa lur adressas.

Predecisiun

Ella dat ad els 30 dis temps da protestar.

Art. 14

Ei il termin da 30 dis spiraus, circumscriva il cussegl da vischnaunca sin proposta dalla suprastonza igl intschess cumpigliaus e decida las protestas. La suprastonza communal publichescha quella decisiun egl organ official dalla vischnaunca e communicescha ella plinavon personalmein a tuts proprietaris, dils quals ins sa l'adressa. Las decisiuns da protesta ein da dar part a scret als possessurs da schischom.

La decisiun e sia contestaziun

Tgi che ha in interess direct, protegiu dal dretg public, sa protestar tier la Dertgira administrativa cantunala encunter questa disposiziun enteifer 20 dis dapi ch'ella ei vegnida publicada el

fegl official dalla vischnaunca ni tarmessa tier ad el. En quella procedura da recuors san ins mo protestar perquei ch'ina parcella ei vegnida cumpigliada el territori da perimeter, ni ual cunfinonts.

Art. 15

Ils cuosts ch'ei
da reparter

Ei la part dalla vischnaunca eruida, vegnan ils cuosts restonts reparti a norma dallas stipulaziuns suandontas denter ils proprietaris da schischom cumpigliai. Gl'emprem eisi da trer giu dils cuosts restonts las parts dils contribuents che pagan tenor la valeta dil baghetg niev, eruida entras l'assicuranza da baghetgs, ni en procentis dils cuosts restonts.

Ils cuosts restonts muntan allura 100% e vegnan reparti denter ils proprietaris da schischom procentualmein tenor la surfatscha da perimeter.

Art. 16

Principis per
fixar las parts

Las contribuziuns dils proprietaris da schischom vegnan reparti-
das a norma dalla surfatscha da perimeter.

a) per suloms en
territori da ba-
ghegiar (surfa-
tscha) da peri-
meter)

La cefra d'utilisaziun pusseivla tenor il schema da zonas multipli-
cada cun la surfatscha dil sulom dat la surfatscha da perimeter.

Sco surfatscha vala il terren terminau, sminuius per la surfatscha
d'uaul, d'auas e da vias e passapei publics ch'ei necessaris per
l'avertura.

Art. 17

b) cass specials

Ei la surbaghegiada existenta pli pintga che l'utilisaziun prescretta
en la zona respectiva, vegn la surfatscha da perimeter tuttina
calculada sin basa dall'utilisaziun pusseivla.

Ei la surbaghegiada existenta pli gronda che l'utilisaziun pre-
scretta en la zona respectiva, vegn l'utilisaziun effectiva ris-
guardada.

Per la zona da baghetgs ed implonts publics vala ina cefra
d'utilisaziun da 0.4 seigi il sulom surbaghegius ni buca.

Art. 18

c) per suloms or-
deifer il territori
da baghegiar

Baghetgs ordeifer il territori da baghegiar pagan las suandontas
contribuziuns:

a) habitadis e casas da vacanzas 1% dalla valeta dil baghetg
niev, eruida entras l'assicuranza da baghetgs.

b) menaschis da restauraziun e da mistregn pagan igl import
da 2%, quintaus sin fundament dalla valeta dil baghetg niev,
eruida entras l'assicuranza da baghetgs.

c) baghetgs d'economia e casas ch'appertegnan al menaschi puril ston pagar neginas contribuziuns.

Art. 19

Pendicularas ed auters indrezs turistics da transports e viasfier han da pagar ch'els seigien el territori da baghegiar ni buca,

- per sendas che han mo traffic da pedunzs in import che munta a 5% dils cuosts restons ch'ein da reparer,
- per vias che han era traffic da vehichels in import che munta a 10% dils cuosts restonts ch'ein da reparer.

Per cass ch'ils implonts d'avertura surveschan per gronda part mo allas pendicularas ed auters indrezs da transport turistics ni a viasfier, sa lur contribuziun crescher entochen 100% dils cuosts.

Art. 20

Per schischoms e stabiliments sper pliras vias sa la basa da calculaziun vegnir reducida entochen la mesadad.

Ston possessurs da suloms che cunfineschan buca directamein cun la via impunder cuosts supplementars d'avertura, sa la surfatscha da perimeter vegnida reducida per entochen 20%, schinavon che quels disavantatgs vegnan buca cumpensai cun avantatgs specials, sco per exempel meglier confort da habitar cun pli pauca canera e megliera vesta.

Vegn ina via duvrada per arver ulteriurs areals da baghegiar, ei la procedura da perimeter d'extender sin igl entir areal aviert. Las contribuziuns da perimeter ch'ein vegnidas pagadas a caschun d'ina procedura da perimeter da pli baul, vegnan screttas cumpleinamein dabien als concernents proprietaris.

Art. 21

La suprastonza communal communichescha als proprietaris da schischom la decisiun da lur parts. Quella cuntegn ils suandonts elements:

- a) la calculaziun dils cuosts totals dalla lavur cun indicar eventualas subvenziuns.
- b) la moda e maniera dalla calculaziun cun indicar la contribuziun approximativa per il concernent sulom.
- c) la remarca ch'ins sappi protestar a scret alla suprastonza communal enteifer 20 dis.

Encunter la decisiun da protesta dalla repartiziun san ins recuorer alla Dertgira administrativa cantunala enteifer 20 dis dapi la comunicaziun.

d) per pendicularas ed auters indrezs da transport turistics e viasfier

Las reduenziuns

La procedura per fixar ed in cassar las parts

Incassament en ratas	<p>Art. 22</p> <p>Aschispert che la calculaziun ha vigur legala (art. 21) vegn la contribuziun da perimeter supponida incassada en ratas tenor il plan da finanziaziun. La davosa rata croda cun la collaudaziun dallas lavurs.</p>
Il quen definitiv	<p>Art. 23</p> <p>Ei il quen final per l'erecziun dalla via avon maun ed approbaus dalla suprastonza communal, tschenta la canzia quen per mauns da mintga proprietari da schischom.</p> <p>Il possessur da schischom ha il dretg da protestar encunter il quen tier la suprastonza communal enteifer 20 dis dapi ch'el ei vegnius tarmess tier ad el.</p> <p>Encunter la decisiun da protesta dalla suprastonza sa quel reuorer alla Dertgira administrativa cantunala enteifer 20 dis dapi la comunicaziun.</p>
Refiersa	<p>Art. 24</p> <p>La suprastonza communal sa refierer il termin da scadenza en cass da direzia tochen tier la vendita u la surbaghegiada. Quei vala cunzun per parcelas che muntan pil proprietari ni per ses artavels ina part essenziala dalla existenza.</p> <p>Damondas da refiersa che han per intent da far lagugn cun terren da baghegiar ein da refierer.</p> <p>Per contribuziuns suspendidas sa la suprastonza communal pretend in tscheins a norma dalla banca.</p>
<p>B. CONTRIBUZIUNS PER IL COLLIGIAMENT AGL AQUADUCT, ALLA CANALISAZIUN, ALLA SERENERA ED AL PROVEDIMENT CUN ELECTRICITAD</p>	
<p><u>I. Contribuziun da colligiament agl aquaduct, alla canalisaziun e dalla serenera</u></p>	
1. Principi da calculaziun	<p>Art. 25</p> <p>Per il colligiament agl aquaduct, alla canalisaziun ed alla serenera ston ins pagar contribuziuns da colligiazion, calculadas sin fundament dalla valeta dil baghetg niev eruida entras la cumissiun cantunala da schazetg da baghetgs.</p> <p>Vegn la valeta dil baghetg niev tenor il schazetg augmentada entras midadas posteriuras ni entras la construcziun d'in niev baghetg en pei dil vegl, ston ins pagar ina corrispudenta contribuziun supplementara.</p>

Art. 26

La contribuziun da colligiaziun per igl aquaduct munta a:

- a) Per baghetgs d'agricultura en ed ordeifer il territori da baghegiar tenor statutas dallas corporaziuns 1.5% - 2.3%
- b) Per tuts ulteriurs baghetgs el territori da baghegiar tenor statutas dallas corporaziuns 1.5% - 2.3%
- c) Per tuts ulteriurs baghetgs ordeifer il territori da baghegia tenor statutas dallas corporaziuns 1.5% - 2.3%

2. Per il provediment cun aua

Art. 27

La contribuziun per la colligiaziun alla canalisaziun munta 0.7 % dalla valeta nova dil baghetg, eruida entras la cumissiun cantunala da schazetg da baghetgs per tuts edificis el territori da baghegiar, e 1.05 % per tals ordeifer la zona da baghegiar, aschilunsch che quei caschuna alla vischnaunca cuosts supplementars. Per baghetgs d'economia munta la contribuziun 0.35 %.

3. Per la canalisaziun

Art. 28

La contribuziun per la colligiaziun alla serenera munta 1.6 % dalla valeta nova dil baghetg, eruida entras la cumissiun cantunala da schazetg da baghetgs. La contribuziun da colligiaziun alla serenera munta per edificis sacrals en zona da baghegiar, resp. colligiai 1.6 % dalla valeta nova dil baghetg, eruida entras la cumissiun cantunala da schazetg da baghetgs e concediu ina reducziun da 80 %.

4. Per la serenera

Art. 29

La contribuziun da colligiaziun per menaschis ord zona da baghegiar cun agen indrez da purificaziun (Klärgrube) munta per la serenera principala dalla vischnaunca medemamein 1.6 % dalla valeta nova dil baghetg, eruida entras la cumissiun cantunala da schazetg da baghetgs.

5. Menaschis cun agen indrez da purificaziun

II. Contribuziuns da colligiament al conduct d'electricidad

Art. 30

Per il colligiament al conduct d'electricidad ei da pagar ina taxa fundamentala tenor la fatscha da perimeter, ina contribuziun sin basa da forza colligiada. Quei vala per igl entir territori da baghegiar.

Colligiament al conduct d'electricidad

a) Taxa fundamentala

Frs. 10.60/m² dalla surfatscha da perimeter (cefra d'utilisaziun), denton silmeins frs. 2800.-

b) Contribuziun tenor forza colligiada

A caschun dall'erecziun ni cumpletaziun d'in baghetg ni d'in implont ston ins pagar frs. 180.- per kW dalla forza colligiada.

Liberaziun dalla taxa

Pegnas singulas entochen 2 kW che san vegnir duvradas en differents loghens (vendita da stizun)

Pumpas da calira.

Caschunan colligiaments specials el territori da baghegiar cuosts supplementars per la colligiaziun al conduct d'electricitad, sa la cumissiun adossar quels al possessur dil baghetg u dil stabiliment.

Per baghetgs ordeifer il territori da baghegiar vegnan, ultra dalla contribuziun tenor forza colligiada e la taxa fundamentala, era ils cuosts effectivs dil conduct quintai.

III. Adattaziun dallas contribuziuns stipuladas en cefras

Art. 31

Adattaziun dallas contribuziuns

Las taxas dalla sura part B fixadas en cefras bluttas sebasan sin igl index da viver dil di dil conclus dils 24 da settember 2003 dalla radunonza communal. Aschispert ch'igl index da viver crescha ni tschessa per 10 puncts visavi igl index dil prezi da consum, ein ellas era d'adattar per 10 puncts. (index per 1.1.2003 102.2 puncts, basa matg 2000)

La suprastonza communal ei autorisada da fixar la nova taxa-ziun tenor las relaziuns semidadas.

IV. Procedura per fixar las contribuziuns da colligiamet

Art. 32

1. Taxaziun e scadenza

La suprastonza communal, la cumissiun dalla OET e la suprastonza dils aquaducts fan la calculaziun provisorie e definitiva dallas contribuziuns da colligiamet.

a) Taxas provisorias

La calculaziun provisorie vegn fatga sin basa dils cuosts d'erecziun e las indicaziuns fatgas ella damonda da baghegiar. Las taxas da colligiaziun provisorias ston esser pagadas cu la nivelaziun dil fundament vegn prida giu.

Ein las taxas da colligiaziun buca pagadas lu, vegn disponiu ina bloccada da baghegiar entochen ch'ils imports pendants ein pagai.

b) Taxas definitivias

La calculaziun definitiva vegn fatga aschispert che la valeta dil baghetg niev, eruida entras l'assicuranza da baghetgs, ei avon maun.

Las contribuziuns calculadas ein da pagar enteifer 30 dis dapi ch'il quen ei vegnius tarmess tier.

Art. 33

Encunter la taxaziun fatga entras la corporaziun d'aua san ins protestar a scret tier la suprastonza communalenteifer 20 dis dapi la comunicaziun.

2. Contestaziun

Encunter la taxaziun fatga entras l'administraziun communalani la cumissiun dalla OET san ins protestar a scret tier la suprastonza communalenteifer 20 dis dapi la comunicaziun.

Encunter la decisiun dalla suprastonza communalasani ins recuorer tier la Dertgira administrativa cantunalaenteifer 20 dis dapi la comunicaziun.

Art. 34

En cass da direzia san la suprastonza communalala, la cumissiun dalla OET e la suprastonza digl aquaduct referier la scadenza, resp. prolunghir il termin da pagament.

3. Suspensiun

Ellas san pretender ch'ins tscheinseschi la contribuziun suspendida a norma dalla banca.

3. Capitel

Taxas annualas da diever

Art. 35

Per tuts objects colligiai al provediment d'aua ed alla canalisaziun e serenera vegn incassau ina taxa annuala da diever. Ella secumpona da duas parts, numnadamein d'ina taxa fundamentala da preparaziun ed ina taxa da consum.

Taxa annuala da diever

La taxa annuala da diever cuviera ils suandonts cuosts:

1. Taxa fundamentala da preparaziun

La taxa fundamentala da preparaziun duei cuvierer

- a) Ils cuosts fixes da menaschi (manteniment, sanaziuns, remplazzaments ed adattaziuns da gener pli pign, ina commensurada tscheinsida dil capital e la taxa da stizzar fiug cun excepziun da al. c).
- b) Ina part amortisaziun per las investiziuns activadas e per crear reservas per investiziuns futuras.
- c) Per objects en zona, buca colligiai agl aquaduct, vegn incassau ina taxa da stizzar fiug. Quella secumpona mo dalla taxa da preparaziun en classa 3.

2. Taxa da consum

La taxa da consum duei cuvierer ils cuosts variabels dil menaschi (cuosts da menaschi dependents dil consum d'aua, cuosts da persunal e.a.v.)

Art. 36

Classa d'objects

Ils objects colligiai al provediment d'aua ed alla canalisaziun e serenera vegnan parti en quater classas d'objects, numnada-mein:

- a) Classa d'objects 1
edificis cun in grond consum d'aua sco casas da tgira, casas da vegls, interpresas da loschament (hotels, pensiuns, motels, garnis, ustrias, casas da giuvenils, bars discotecas e.a.v.), stizuns cun restaurant, latgarias, mazlarias, bogns, menaschis da garaschas;
- b) Classa d'objects 2
edificis cun in consum d'aua mesaun sco casas d'ina famiglia, casa da pliras familias, casas da vacanzas, edificis da commerci (pasternarias e.a.v.), casas da scola, magasins da victualias, edificis da sport, locals da schurmets publics;
- c) Classa d'objects 3
edificis cun in pign consum d'aua sco administraziuns, biros, stizuns senza ustria, remisas da material, baghetgs d'economia, baghetgs annexs (garaschas, bargias, e.a.v.), garaschas sutterannas, edificis industrials, staziuns da transformaziun ed edificis da sport e recreaziun privats.
- d) Classa d'objects 4
baselgias, capluttas, museums, bibliotecas, stan da sittar.

Art. 37

Calculaziun dalla cefra d'utilisaziun

Per calcular la taxa fundamentala pils objects ord zona da baghegiar ch'ei buca definau la cefra d'utilisaziun vegn fixau ils suandonts indicaturs (cefra d'utilisaziun):

a) objects en zona da mistregn	0.90
b) ustrias	0.90
c) cumpart dil vitg Rueras che sesanfla ella zona ulteriur territori communal	0.90
d) stallas	0.60
e) objects a Milez ed en loghens semeglionts ch'ei colligiai	0.55
f) stabiliments dallas pendicularas (excepiu ustrias)	0.55
g) stabiliments publics	0.90

Art. 38

La basa per calcular la taxa fundamentala da preparaziun vegn eruida ord ils suandonts criteris:
Surfatscha dalla parcella X cefra d'utilisaziun X la corrispundenta classa d'objects.

Taxa annuala fundamentala da preparaziun

Art. 39

La basa per calcular la taxa annuala da consum vegn eruida ord ils suandonts criteris:
Volumen digl object tenor l'indicaziun dalla cumissiuun cantunala da schazetg da baghetgs X la corrispundenta classa d'objects.

Taxa annuala da consum

Art. 40

Per las differentas classas d'objects vegn concediu sin la taxa fundamentala da preparaziun e la taxa da consum las suandontas reducziuns:

Taxa annuala pil provediment d'aua e per la canalisaziun e serenera

Classa d'objects 1:	negina reducziun
Classa d'objects 2:	reducziun 20%
Classa d'objects 3:	reducziun 60%
Classa d'objects 4:	reducziun 80%

Art. 41

La taxa annuala per il consum d'aua vegn eruida tenor ils medems criteris sco tier la canalisaziun e serenera:

Taxa annuala pil provediment d'aua

a) La taxa fundamentala per la preparaziun pil provediment d'aua munta:

per la classa 1:	0.74 – 1.11 frs./m ²
per la classa 2:	0.59 – 0.89 frs./m ²
per la classa 3:	0.30 – 0.44 frs./m ²
per la classa 4:	0.15 – 0.22 frs./m ²

b) La taxa da consum pil provediment d'aua munta:

per la classa 1:	0.18 – 0.27 frs./m ³
per la classa 2:	0.15 – 0.22 frs./m ³
per la classa 3:	0.07 – 0.11 frs./m ³
per la classa 4:	0.04 – 0.06 frs./m ³

Art. 42

a) La taxa fundamentala da preparaziun per la canalisaziun e serenera munta:

Taxa annuala canalisaziun e serenera

per la classa 1:	0.96 – 1.18 frs./m ²
per la classa 2:	0.77 – 0.94 frs./m ²
per la classa 3:	0.38 – 0.47 frs./m ²
per la classa 4:	0.19 – 0.23 frs./m ²

b) La taxa da consum per la canalisaziun e serenera munta:

per la classa 1:	0.30 – 0.37 frs./m ³
per la classa 2:	0.24 – 0.30 frs./m ³
per la classa 3:	0.12 – 0.15 frs./m ³
per la classa 4:	0.06 – 0.07 frs./m ³

Art. 43

Objects aunc buca colligiai alla serenera

Pils objects colligiai alla canalisaziun, denton buca aunc alla serenera (Tschatmut) vegn concediu sin la taxa annuala per la canalisaziun e serenera ina reducziun da 70%

Art. 44

Taxa annuala extraordinaria

En cass extraordinaris sa vegnir risguardau in'otra classa d'objects, aschinavon che quei ei giustificau sin fundament dil diever d'aua ni cuosts supplementars. Tier ina midada d'intent cumbinau cun in pli grond diever d'aua sa ei vegnir relaschau ina nova disposiziun. En tals cass ei il pertuccau obligaus da prestar in pagament supplementar.

Tier parcelas aparti grondas sa la surfatscha imputabla per la taxa fundamentala da preparaziun vegnir reducida, aschinavon ch'il resultat ei dil tuttafatg inadequats.

Art. 45

Adattaziun

Las taxas maximalas tenor ils artechels 41 e 42 ein la suprastonza communal e las suprastonzas dallas corporaziuns autorisadas d'adattar aschigleiti ch'igl index naziunal dils prezis da consum s'augmenta per tschun puncts (basa matg 2000 = 100 puncts – stan per ils 31-10-2002 102.5 puncts)

Art. 46

Cumpetenzas

La suprastonza communal e las suprastonzas dallas corporaziuns fixeschan annualmein en rama dallas limitas fixadas els artechels 41 e 42 la taxa annuala tenor basegns finansials per cuvierer ils cuosts da menaschi e da manteniment dils provediments d'aua e dallas canalisaziuns e serenera.

Art. 47

Provediment cun electricitad

La taxa annuala fundamentala pil menaschi e pil manteniment dalla reit da distribuziun vegnan quintadas sin fundament dalla forza colligida. Il prezi d'energia vegn fixaus sin proposta dalla commissiun dalla OET dalla suprastonza communal.

Art. 48

Taxas per implonts da parcadi

Mintga possessur d'auto domiciliaus en vischnaunca che sa buca satisfar a sia obligaziun da procurar per plaz da parcar sin agen

terren, sco era tuts proprietaris da casas ed implonts che disponan buca dil spazi da parcadi previus en la lescha da baghegiar (art. 75) ni che san far diever dad els mo duront ina part digl onn, vegnan autorisai entras questa lescha da parcar, respectiv schar parcar lur vehichels permanentamein sin intschess communal. Els pagan ina taxa cumpensatoria.

a) lubientscha da parcar permanentamein

Art. 49

La lubientscha dat buca il dretg da pretender in parcadi stabel. Ella lubescha sulettamein da parcar il vehichel a norma dalla legislaziun valeivla sin terren public. La vischnaunca surpren era negina responsabladad per donns ed enguladetschs. Sils parcadis communal sa il cussegl da vischnaunca restrenscher il cuoz da parcar sin ina moda usitada ni l'otra.

b) vigur dalla lubientscha

Art. 50

Las taxas pauschalas muntan a:

- a) frs. 220.- per vehichel per parcar igl entir onn.
- b) frs. 138.- per vehichel per parcar in miez onn.

c) import dallas taxas e cuoz dalla obligaziun

Tgi che posseda buca ils parcadis prescrets en art. 75 e 76 dalla lescha da baghegiar paga ina taxa cumpensatoria per il manco.

Entochen ch'ins sa buca mussar si ch'ins possedi sufficient agen spazi da parcar e fetschi era diever da quel, ein ins obligaus da pagar las taxas cumpensatorias.

Art. 51

Las taxas dil sura artechel fixadas en cefras bluttas sebasan sin igl index da viver dil di dil conclus dalla radunonza communal. Aschispert ch'igl index naziunal dils prezis da consum crescha ni tschessa per 10 puncts visavi igl index da basa, ein ellas d'adattar per 10 puncts. (index per 01-01-2003 102.2 puncts, basa matg 2000)

Adattaziun dils imports

Art. 52

Ils quens per las taxas annualas vegnan tschentai dall'administraziun communal, dalla administraziun dalla OET e digl organ cumpetent digl aquaduct. Els ein da pagar enteifer 30 dis netto.

Fixaziun e scadenza dallas taxas

Encunter il quen tschentaus dall'administraziun communal, dalla OET e dils aquaducts san ils abbonents inoltrar protesta alla suprastonza communal enteifer 20 dis dapi la comunicaziun.

Plinavon ha igl abbonent il dretg da far recuors encunter la decisiun dalla suprastonza communal alla Dertgira administrativa cantunala enteifer 20 dis dapi ch'el ha retschert quella.

	Art. 53
Reglementaziun pagament taxas da diever	Las taxas da diever ein da pagar naven dil mument cu il baghetg ei collaudaus. La collaudaziun succeda cu las lavurs principalas dalla erecziun ein terminadas.

4. Capitel

Dretg da pègn legal per contribuziuns

	Art. 54
Dretg da pègn	Per las contribuziuns d'avertura (contribuziuns per vias, per il colli-giament agl aquaduct, alla canalisaziun, alla serenera ed al provediment cun electricitad) exista in dretg da pègn sin schischoms tenor art. 131 e suandonts dalla lescha introductiva (LI/EG) al Cudisch civil svizzer (CCS/ZGB)

5. Capitel

Il manteniment dils implonts

	Art. 55
Surpassaments	La suprastonza communal e las suprastonzas dallas corporazi-uns d'aua san punir surpassaments da quest e lur statuts cun multas tochen frs. 1'000.--. Daventa il surpassament per intent da gudogn ei las suprastonzas autorisadas d'augmentar quei importo.

	Art. 56
Il manteniment dils implonts d'avertura generala	La vischnaunca mantegn ils implonts dall'avertura generala, schi-navon che quei pensum ei buca transmess alla OET ed als aquaducts. Las corporaziuns d'aua mantegnan ils implonts digl aquaduct, la OET ils implonts da distribuziun.

	Art. 57
La finanziaziun	Las taxas annualas da diever vegnan impundidas per finanziair il menaschi, manteniment e cumpletaziuns sco era per tscheinsir ed amortisar ev. deivets dils respectivs implonts d'avertura. Cuvieran las taxas da diever buca ils cuosts, ston vischnaunca, OET ed aquaducts adattar quellas commensuradamein avon che far diever d'auters mieds publics.

Art. 58

Tier las taxas stipuladas els differents artechels ch'eiin suttames-
sas alla taglia da plivaleta, vegn ei quintau mintgamai vitier la
corrispondenta taglia.

Taglia da plivaleta

6. Capitel

Disposiziuns executivas e finalas

Art. 59

La presenta lescha entra en vigur cun sia approvaziun entras la
radunonza da vischnaunca.

Messa en vigur

Art. 60

Enteifer 6 meins dapi che questa lescha ei legalmein en vigur,
ein la OET e las corporaziuns d'aua constrenschidas da adattar
lur statuts e reglaments alla lescha avon maun. Quels ston plina-
von vegnir suttamess per l'approvaziun alla suprastonza com-
munala.

Adattaziun dils
statuts dallas cor-
poraziuns d'aua

Art. 61

Per l'interpretaziun vala la versiun romontscha.

Interpretaziun

Art. 62

Cun l'entrada en vigur da questa lescha valan per abrogadas
tuttas prescripziuns anteriuras dalla vischnaunca che stattan en
cuntradicziun cun ella, specialmein la lescha per las contribuziuns
d'avertura e las taxas da diever approvada dil pievel ils 24 da
settember 1978.

Annulaziun
dil dretg existent

